

Mortensen: Det Ændringsforslag under Nr. 3, som jeg med Tilslutning af mine Partifæller i Udvalget har stillet, er stillet under Indtryk af, at det er nødvendigt at skabe en nøje Kontakt mellem Ministeren og Underklasserne ved en saa stor Etat som Statsbanerne, hvis det skal lykkes der at forme Forholdene saaledes, at Ministeren vil kunne faa Ram paa alt, hvad der foregaar af forskelligt Uvæsen i en saa stor Etat. Alt foregaar jo under Ministerens Ansvar, saa det maa være i Ministerens Interesse at faa Ram paa alt saadant. I en Etat af saa stort et Omfang kunne de højere Embedsmænd, der jo ere Ministerens nærmeste daglige Omgang, ligesom skabe sig en gensidig Assurance, en Slags Frimureri, hvorved den ene Haand vasker den anden, den ene dækker den anden, og hvad der falder nogen af dem til Last, kunne de med hinandens Hjælp skyde fra sig over paa Underklasserne. Det er uhyre vanskeligt for en Minister at kunne faa fuld Klarhed derover. Da han staar nærmest ved de højere Embedsmænd, ville de altid kunne give ham deres Syn paa Sagen. Det er derfor nødvendigt at skabe en nærmere Forbindelse mellem Ministeren og Underklasserne. En Minister kan jo tiltræde sin Stilling med den bedste Villie af Verden til at komme alt Uvæsen til Livs, og jeg har den Overbevisning, at den højtærede Minister saavel som tidligere Ministre har denne gode Villie. Men det tager jo altid en Del Tid, inden en Minister er i Stand til at skue ned gennem den store Etat, sætte sig ind i alt, hvad der foregaar, og der er jo ogsaa Mulighed for, at han ikke bliver saa længe i sin Stilling, men bliver afløst af en anden, som saa skal til at sætte sig ind i Sagerne. Under disse Forhold er det temmelig let, mener jeg, for de højere Embedsmænd at holde Ministeren udenfor, saaledes at det bliver dem, der dirigere det hele, som det passer dem bedst. Bliver der ikke skabt en Mulighed for at bringe Ministeren i nærmere Forbindelse med Underklasserne, tror jeg, det vil forme sig saaledes, at ethvert Forsøg fra Ministerens Side paa at trænge til Bunds i det, der foregaar, og som det er nødvendigt at Ministeren har fuld Klarhed over, bliver, som naar man slaar paa en Uldsæk, det er umuligt at slaa igennem og komme til Bunds i det, og det er Underklasserne, det kommer til at gaa ud over, medens de højere Embedsmænd ville være i Stand til at skubbe Ansvaret bort fra sig.

Under første Behandling nævnedes jeg nogle Klager, der vare indsendte til Generaldirektionen og Ministeriet, og som syntes at være lagte hen. Den højtærede Minister forsikrede da, at det ingenlunde var Tilfældet. Klagerne laa i Ministeriet, og de skulde nok finde deres Afgørelse. Jeg havde ingen Grund til at tvivle om Rigtigheden deraf. Men naar jeg har villet skabe en Anledning til at komme tilbage til dette Spørgsmaal, er det, fordi der siden da er kommet mig flere Klager i Hænde af noget lignende Art, og som ogsaa synes at have nogen Vanskelighed ved at naa frem til en virkelig Bedømmelse. Jeg staar med en Afskrift foran mig af disse Klager. Det vil ses, at der først, som Regelen naturligt er, er klaget til den nærmeste overordnede, en Værkmester — det var for Resten ham selv, Klagen angik —, derefter til hans overordnede, Maskinbestyreren, og saa til Generaldirektionen. Men en Undersøgelse til Bunds har ikke fundet Sted, efter hvad der kan skønnes. Efter at der var klaget til Generaldirektionen, har der været afholdt et enkelt eller et Par Forhør, og saa er Sagen gaaet i Staa. Flere af de Folk, der ere nævnte som Vidner, ere blevne forflyttede til andre Steder, delvis med ringere Løn. Det er en ikke ubekendt Praksis indenfor forskellige Etater, og den synes jo ogsaa at gælde indenfor Statsbanerne.

Klagen angaar Forholdene paa Godsbanegaardens Lysstation, og den er fremsendt ved Smede- og Maskinarbejderforbundets Afdeling ved Statsbanerne. Den angaar i en væsentlig Grad den paagældende Værkmesters Optræden overfor Arbejderne, som er brutal, grov, jeg kan gerne sige tølperagtig.

Formanden: Det ærede Medlem bruger for stærke Udtryk.

Mortensen: Jeg skal senere dokumentere Rigtigheden heraf.

Formanden: Det ærede Medlem maa ikke bruge den Slags Udtryk her i Tinget.

Mortensen: Jeg retter mig selvfølgelig efter Formandens Paalæg og gentager ikke Udtrykkene. Og havde der ikke været andet end det i Klagen, skulde jeg ikke have fremdraget [den her. Der er imidlertid ogsaa noget andet, der gaar ud paa Uærlighed overfor Statsbanerne. Den paagældende har ladet privat Arbejde udføre af Arbejdere paa Statsbanernes Reg-